COMUNICAREA ÎN MANAGEMENTUL EDUCAŢIEI TIMPURII

Valeria ANTON,

masterandă, anul II, Facultatea Psihologie, Ştiinţe ale Educaţiei, Sociologie şi Asistenţa Socială

CZU: 005.57:373.2 Email:cazacuvaleria@gmail.com

Menţinerea calităţii serviciilor de educaţie timpurie depinde, în cea mai mare măsură, de calitatea pregătirii profesionale a cadrelor didactice şi non-didactice care lucrează în serviciile de educaţie timpurie. Pentru a asigura copiilor un mediu educaţional propice învăţării şi dezvoltării lor, care să ofere tuturor copiilor, în egală măsură, posibilitatea de a se dezvolta în ritmul lor individual şi de a valorifica interesele şi potenţialul lor individual, este necesar ca educatorul să deţină anumite competenţe profesionale, inclusiv cele de comunicare interpersonală şi organizaţională.În termeni generali, comunicarea reprezintă un proces prin care se transmite şi se recepţionează informaţia între entităţi capabile să interpreteze şi să dea sens mesajelor.

Obiectul cercetării noastre l-a constituit procesul de comunicare managerială în instituţiile de educaţie timpurie, cu accent pe analiza proceselor de comunicare internă şi externă, iar scopul a vizata analiza managementului comunicării în instituţiile de educaţie timpurie, evidenţiind impactul acestuia asupra relaţiilor dintre cadrele didactice şi părinţi. Printre *obiectivele investigaţiei* s-au regăsit:fundamentarea teoretică a managementului comunicării în instituţiile de educaţie timpurie; studierea impactului managementului comunicării asupra climatului educaţional; analiza provocărilor şi dificultăţilor în procesul de comunicare *educator-părinte*; investigarea percepţiilor cadrelor didactice asupra calităţii comunicării în instituţiile de educaţie timpurie; dezvoltarea recomandărilor de eficientizare a managementului comunicării, aplicabil în instituţiile de educaţie timpurie. În cadrul cercetării am pornit de la următoarea *ipoteză*: Un management eficient al comunicării în instituţiile de educaţie timpurie contribuie semnificativ la îmbunătăţirea relaţiilor dintre cadrele didactice şi părinţi, având un impact pozitiv asupra climatului educaţional din instituţie. *Metodologia cercetării* a inclus metode teoretice: documentarea ştiinţifică, comparaţia, analiza, sinteza; metodele empirice: studiul de caz, chestionarea, experimentul de constatare; metodele statistice de analiză şi prelucrare a rezultatelor investigaţiei.Studiul de caz s-a desfăşurat la Grădiniţa de copii din Ghelăuza, Străşeni, unde au fost colectate date de la personalul instituţiei şi observaţii directe asupra interacţiunilor dintre părţile implicate.

Din perspectivă conceptuală, comunicarea managerială reprezintă o formă de comunicare interumană, un instrument de bază al managerului, cu ajutorul căruia

acesta își poate exercita atribuțiile manageriale: de planificare, de organizare, de motivare-antrenare, de coordonare, de control-evaluare și de realizare a obiectivelor propuse [4]. Comunicarea este procesul prin care se schimbă informații între un emițător și un receptor, prin care un individ (comunicatorul) transmite stimuli cu scopul de a schimba comportamentul altor indivizi (auditoriului). Or, comunicarea umană înseamnă „totalitatea proceselor prin care o minte poate să o influențeze pe alta" [5, p.27]. În opinia unor specialiști, comunicarea interumană este relația prin care interlocutorii se pot înțelege și influența reciproc prin intermediul schimbului de informații, divers codificate. Managerii își petrec o parte însemnată de timp comunicând. Comunicarea managerială presupune nu numai transmiterea mesajelor, ci și schimbarea mentalității, atitudinilor, comportamentului managerului, cât și al subalternilor.

Educația timpurie postulează nevoia de implicare și participarea familiei la programul educațional al copilului. Începutul vieții și primele experiențe, care ancorează copilul în contextul său material și social, constituie demersul orientativ de la care se dezvoltă personalitatea sa. Activitățile din creșă/ grădiniță contribuie în mod organizat la stimularea dezvoltării copilului. Ele sunt activități pe care părinții este nevoie să le cunoască și să le susțină, pe mai departe, în cadrul familial. Pe de altă parte, oricât de mic este copilul, el este purtătorul unei experiențe câștigate în cadrul mediului său familial și în comunitatea căreia îi aparține [6, p.299]. *Familia* a fost abordată ca actor social, aptă de comportamente sistematice, coerente, relativ stabile, previzibile; ca subiect al cunoașteri de simț comun și capabil de a-și acomoda continuu conduita la situațiile reale, reconstruind permanent rolurile sale. Ca agent social, abordăm familia drept subiect al practicii, experienței cotidiene și partener educațional în calitate de participant la activitățile comune, organizate și realizate din propria inițiativă sau inițiativa instituției de învățământ [3, p.145]. Educatoarea îndeplinește o misiune de o importanță deosebită - aceea de a asigura formarea și pregătirea copilului către viață. Cadrul didactic trebuie să dețină un ansamblu de competențe ce pornesc de la modul în care gândește despre copil, copilărie și educația copilului mic, modul în care acționează și interacționează atât cu copilul, cât și cu familia acestuia, până la competențele de ordin didactic ce țin de organizarea mediului educațional, de strategiile de învățare și evaluare utilizate, toate fiind reperate cu Standardele de învățare și dezvoltare pentru copilul de la naștere până la 7 ani [1]. Cadrul didactic trebuie să fie un model atât pentru copil, cât și pentru părinți. Deși familia continuă să aibă impactul cel mai mare asupra copilului, în perioada frecventării grădiniței aria socială se lărgește. Uneori este dificil pentru părinte să accepte că regulile de la grădiniță sunt mai respectate decât cele „de acasă"; de aici derivă necesitatea unei colaborări între familie și grădiniță.Educatoarea are datoria de a manifesta o atitudine pozitivă față de familie. Este necesar să se evite criticile care ar putea afecta relațiile în interiorul familiei [2, p.105].

Partea practică a cercetării sa concentrat pe analiza modalităților concrete de comunicare între personal, părinți și conducere. S-au utilizat interviuri semi-structurate și observații directe pentru a identifica punctele forte și aspectele ce necesită

îmbunătățire. Printre bunele practici identificate se numără: organizarea săptămânală a întâlnirilor între educatori și părinți pentru discutarea progresului copiilor și a eventualelor dificultăți; utilizarea platformelor digitale pentru transmiterea rapidă a informațiilor privind activitățile educaționale, programul și evenimentele speciale; implicarea părinților în activități extracurriculare, ceea ce a condus la creșterea gradului de încredere și cooperare între familie și instituție; implementarea unor chestionare de feedback periodic pentru a evalua satisfacția părinților și a personalului cu privire la comunicare. Astfel, am remarcat că acolo unde comunicarea este bidirecțională și transparentă, nivelul de implicare al părinților crește, iar conflictele sunt mai rare și mai ușor de gestionat. De asemenea, s-a observat o corelație pozitivă între calitatea comunicării manageriale și climatul general al instituției, reflectat în comportamentul copiilor și în satisfacția profesională a cadrelor didactice.

În concluzie, considerăm că managementul comunicării în instituțiile de educație timpurie reprezintă un factor esențial pentru asigurarea unui climat educațional pozitiv, pentru optimizarea relațiilor dintre cadrele didactice și părinți și pentru creșterea calității serviciilor oferite. Studiul a demonstrat că eficiența comunicării depinde atât de abilitățile individuale ale personalului, cât și de existența unor strategii și proceduri instituționale clare. *Recomandările finale* includ: dezvoltarea continuă a competențelor de comunicare pentru tot personalul instituției; implementarea unor canale de comunicare moderne și accesibile pentru toți actorii implicați; implicarea activă a părinților în procesul educațional și în luarea deciziilor; monitorizarea satisfacției beneficiarilor și adaptarea strategiilor de comunicare în funcție de feedback etc.

Referințe:

1. BOLBOCEANU, A. ș.a *Ghidul cadrelor didactice pentru educația timpurie și preșcolară.* Chișinău: Imprint Star.SRL, 2010.
2. BONCHIȘ, E. *Familia și rolul ei în educarea copilului.* Iași: Polirom, 2011, 419 p. ISBN 978-973-46-2231-3.
3. CUZNEȚOV, L. *Tratat de educație pentru familie. Pedagogia familiei.* Chișinău: CEP USM, 2008, 624 p. ISBN 978-9975-70-717-6.
4. *Managementul comunicării.* Accesat: 17.11.2024. Disponibil: https://www.usefs.md/PDF/Cursuri%20electronice/Managementul%20comunicarii.pdf
5. PRUTIANU,Ș. *Manual de comunicare și negociere în afaceri.* Iași: Polirom. 2000. 277 p. ISBN: 973-683-456-5.
6. VRĂSMAȘ, E. *Educația timpurie.* București: Arlequin, 2014, 356 p. ISBN 978-606-93624-0-2.

Recomandat
***Viorica GORAȘ-POSTICĂ**,dr. hab., prof. univ.*